

CSOPAKI Hírek

Csopak Község közéleti havilapja

2022. március :: XI. évfolyam 3. szám

Tartalom	
Március 15.	1., 3. oldal
Nőnap	1-2. oldal
Új polgárőr irodánk van	3. oldal
Hőseikre emlékeztek Csopakon	4. oldal
Farsang az óvodában	4. oldal
Együtt kívánnak dolgozni a csopaki borvidék sikeréért	5. oldal
Első lépések a természetközeli kert kialakításához	6-7. oldal
Képviselőinket kérdeztük!	8-9. oldal
Választási tájékoztató	10. oldal
Beszámoló a Csopaki Üdülőfalu és Kempingből	11. oldal
Nyugdíjas klub közlemény	12. oldal

Március 15.

Amikor azt mondják 1848. március 15., akkor azt feleljük rá forradalom. Ha azt mondják 1848-49., akkor azt válaszoljuk függetlenségiharc, szabadságharc. Ha azt mondják, 1848. szeptember 29., azt mondjuk Pákozdi csata. Ha azt mondják, 1849. augusztus 13., azt feleljük fegyverletétel Világosnál. Ha azt mondják 1849. október 6., azt mondjuk aradi vértanúk. Ha azt halljuk 1867., azt mondjuk Kiegyezés.

Így tanultuk, így tanították nekünk.

Az évszámok jelentős szerepet töltenek be a népek, a nemzetek életében. Minden egyes évszám mindmegannyi kopjafa, élő mementó a nemzet tudatában. Mérföldkövek, cölöpök, amelyek biztos támpontot jelentenek, amelybe a nemzet megkapaszkodhat. A nemzetet alkotó emberek érezhetik, tudhatják honnan jöttek, hová tartoznak és talán azt is, hová tartanak. Ha azt mondják 1848. március 15., azt mondjuk márciusi ifjak, Petőfi, Jókai, Vasvári, Irinyi, Pilvax kávéház, 12 pont, Landerer nyomda, Nemzeti dal, Táncsics, Nemzeti Múzeum, sajtószabadság, Kossuth, Bécs.

Mindmegannyi jelzőtábla, amelyeket kiváló emberek tettek, gondolatai fűznek össze történelemmé. Büszkeség tölti el a magyar ember szívét és valahol legbelül érezzük mindannyian magyarságunk lé-

nyegét, hogy jó magyarnak lenni csak úgy, önmagáért.

A felmérések szerint a magyar népesség többsége 1848. március 15-dikét történelmünk egyik legdicsőségesebb korszakának tartja, amelyre szívesen, minden fenntartás nélkül emlékezik. Vajon miért?

Talán azért, mert 160 év távlatára megszépíti a nemzet emlékezetét is, mert már személyes élmények nem fűződnek hozzá és nem keseríthetik meg annak ízét? Meglehet. Azonban nem hagyható figyelmen kívül az tény, hogy 1848. március 15-dikén csak a tavaszi eső áztatta az utca kövei. Nem folyt vér az utakon és nem szomorította meg az önfelédtt örömet a honfitársak elvesztésének tudata.

És ami talán a legfontosabb, nem ontotta vérért magyar a magyarnak. A nemzet magára, a magyarok egymásra találtak. Talán a magyar nép ezért érzi elsőszámú nemzeti ünnepének 1848. március 15-dikét, amelyet az a történelmi tény sem tud elhomályosítani, hogy a forradalmat követő szabadságharc nem tudta beteljesíteni a március 15-i álmokat, vágyakat.

(Folytatás a 3. oldalon)

Nőnap

2022. március 8. ismét Nőnap. Férfiak egy-egy szál virággal köszöntik ilyenkor kolléganőiket, családtagjaikat.

Érdeemes egy rövid történelmi utazást tenünk, és megvizsgálni, vajon mit is ünneplünk

valójában ezen a napon.

A II. Internacionálé VIII. kongresszusán 1910-ben döntöttek arról, hogy a nők választójogának kivívása érdekében nemzetközileg is nőnapot tartanak. Ezt a német szocialista Clara Zetkin segítségével sikerült megvalósítani és elérni. A határozatot a kongresszus elfogadta, de a megemlékezés pontos dátumáról ekkor még nem született döntés.

A nőnap az ENSZ által nemzetközileg elismert ünnep, amelyet 1911-ben ünnepeltek meg először, időpontja 1913 óta március 8. Ezen a napon ünnepeljük azt a 40 000 new york-i varrónőt, akik küzdöttek az alacsony bér, rossz munkakörülmények és a 10 órás munkaidő eltörlése ellen.

(Folytatás a 2. oldalon)

Nőnap

(Folytatás a címlapról)

1917. március 8-án Oroszországban nők tüntettek kenyérért és békéért. Négy nappal később – nem közvetlenül ennek a tüntetésnek a hatására – II. Miklós cár lemondott, s polgári kormány alakult, mely szavazójogot biztosított a nőknek. Ezzel vált véglegessé a nőnap dátuma is, mely a világ legtöbb országában március 8-a. Az ünnep nagyon gyorsan elterjedt. Idővel a jelentése politika és feminista szempontokból fejlődött.

Magyarországon 1914-ben ünnepelték meg először a nőnapot. Az 1980-as évektől ezen a napon a nőszervezetek felvonulásokon hívják fel a figyelmet a nők társadalomban játszott meghatározó szerepére, ugyanakkor kiszolgáltatottságára és védtelenségére is: arra, hogy a jogegyenlőség továbbra sem jelent esélyegyenlőséget.

A történelmi események és politikai harcok mögött azonban számos egyéni sors húzódik meg. Saját életében sok nő küzdött meg a tanulásért, a tudásért, azért, hogy olyan hivatása és munkája lehessen, amely túlmutat a hagyományos feleség és anya szerepen.

A nők bejutása a tudományos, gazdasági, informatikai, mérnöki és más, nagy presztízzsel járó szakmákba kicsit sem volt zökkenőmentes az elmúlt évszázadokban. Sokaknak nem csak a berekülés nehézségeivel, de a támogatás és elismerés teljes hiányával is szembe kellett nézniük. Bár napjaink generációjának már vitathatatlanul könnyebb dolga van, akadály továbbra is akad bőven. Ezek leküzdéséhez azonban erőt adhat, ha felidézzük néhány kivételes nő alakját, akik a legnehezebb körülmények között is óriási teljesítményt tettek le az asztalra.

A nők elismerésért és egyenjogúságért folytatott küzdelme az 1800-as évek elején vett igazán lendületet. A fejlődő országok egyetemei ekkoriban kezdték engedélyezni a női hallgatók felvételét néhány szakon, s ennek következtében új lehetőségek nyíltak meg mind egyéni, mind társadalmi szinten. A felsőoktatáshoz való hozzáféréssel csak egy kapu nyílt ki, de mögötte rögtön megjelent száz újabb zárt ajtó, hiszen az új lehetőségek számtalan új akadályt is gördítettek az önerejükből érvényesülni vágyó hölgyek elé.

Kezdjük egy magyar hölgyel, Hugonnai Vilmával, aki a 19. század második felében az orvostudomány terén alkotott kiemelkedőt, s aki nem melleleg elsőként jutott ahhoz a privilégiumhoz, hogy nőként praktizálhatott Magyarországon. Nevéhez fűződik számos nő és gyerekek egészségvédelmére irányuló kutatás, de első női orvosként a szegények ellátásának fejlesztéséért is rendkívül sokat tett. Szakmai munkája mellett, a századfordulón vitriolos sajtóvitát vívott annak érdekében, hogy a társadalom engedjen nagyobb szabadságot a nőknek a szellemi életben való részvételre, s ennek részeként tanulmányt is írt A nőmozgalom Magyarországon címmel.

Hugonnai Vilmának kortársa volt a nagyhatású dán szeizmológus és geofizikus, Inge Lehmann, akinek nem kisebb tudományos eredményt köszönhetünk, mint a Föld belső magjának felfedezését. A földmag folyékony külső és szilárd belső részét elválasztó, 5000 kilométer mélyen húzódó geo-

lógiai övet az ő tiszteletére mai napig Lehmann-felületnek hívjuk.

A gazdasághoz és pénzügyekhez kötődő tudományterületeken sokáig elképzelhetetlen volt, hogy nőket is engedjenek szóhoz jutni, pedig napjainkban már két női közgazdászról is tudunk, akiknek a munkásságát Nobel-díjjal ismerték el. Elinor Ostrom 2009-ben nyerte el a kitüntetést, amit a közjavak átfogó és rendhagyó elemzésével érdemelt ki. Kutatásai az önérdék és közjó konfliktusait állítják középpontba, többek között a közgazdaságtan területén jól ismert példa, a közlegelők esete alapján.

Esther Duflo kitüntetése egészen friss: 2019-ben vehette át a Nobel-émlékdíjat, melyet férjével, Abhijit Banerjee-val és egy másik amerikai közgazdással, Michael Kremerrel megosztva kaptak. Kutatásaik a szegénység elleni küzdelemre, elsősorban India és Afrika embertelen körülmények között élő közösségeire irányultak. Munkásságuk sokat segített abban, hogy a fejlett államoknak és nemzetközi szervezeteknek milyen beruházásokat célszerű támogatniuk ezekben az államokban. Duflo a díj átvételekor külön kiemelte, hogy reméli, az elismerés ahhoz is hozzájárul majd, hogy minél több nő válassza ezt a hivatást.

Ha már a gazdaság világát vizsgáljuk, említsünk itt meg két, napjainkban is aktív pénzügyi-gazdasági felsővezetőt, akik a maguk területén egyértelműen úttörők voltak. Christine Lagarde jelenleg az Európai Központi Bank elnöke, de előtte a Nemzetközi Valutaalap vezérigazgatójaként, korábban francia pénzügyminiszterként, még korábban egy amerikai ügyvédi iroda elsőszámú vezetőjeként dolgozott. Mindegyik pozícióban ő volt az első, aki női vezetőként töltötte be a posztot. Hasonlóan pionír pályát mondhat magáénak Janet Yellen is, akit 2014-ben elsőként neveztek ki nőként az amerikai jegybank szerepét betöltő Federal Reserve elnökének, idén pedig szintén első nőként vállalta el az Egyesült Államok pénzügyminiszteri pozíciójára szóló felkérést.

Persze lehet más, különleges szakmákból és tudományterületekről is példákat találni.

Grace Murray Hopper ellentengernagy elsőként írt olyan fordítóprogramot, ami képes valamilyen programozási nyelvet a számítógép számára lefordítani. Grace Hopper nevét ma nem csak az Egyesült Államok Haditengerészetének egyik rombolója, a USS Hopper, de az USA Nemzeti Energiakutató Tudományos Számítóközpontjának leggyorsabb számítógépe, a Cray XE6 „Hopper” is viseli. És ha már számítástechnika: Radia Perlman, programozó és hálózati mérnöknek köszönhető a hálózati hidak működéséhez elengedhetetlen STP (spanning-tree protocol) feltalálása, ami lényegében a szerverek közti információáramlás forgalmi irányítását végzi.

Politikai küzdelem és egyéni sorsok. Miről szól tehát a nőnap? Talán a választás lehetőségéről. Bár a politikai küzdelmek korántsem értek véget, és számos nő életében jelen van a karrier vagy család választásának – vagy a párhuzamos megfelelés kényszerének – dilemmája, ezen a napon a hölgyeknek ajándékozott virág kifejezheti férfiak tiszteletét és elismerését a nők társadalmi és egyéni erőfeszítéseivel szemben.

Ambrus Tibor polgármester

Március 15.

(Folytatás a címlapról)

Ha másért nem is, de ezért ezen a napon érdemes lenne ismét együtt, vitákat és konfliktusokat félretéve ünnepelni az utcákon és terkeken, mert a nemzeti ünnepeknek, az ünnepek méltó megünneplésének összetartó ereje van. A közös emlékezés az összetartozás ismétlődő megerősítését jelentheti.

A nemzeti ünnepek alapjául szolgáló történelmi eseményekkel mindannyian először az iskolai tanulmányaink során találkozunk, majd megéljük évről-évre az ünnepeket, vannak, akik politikai rendszereken átvélve sokféleképpen. A tanulmányaink, élményeink alapvetően határozzák meg viszonyunkat az ünnephez, a múltunkhoz, és a jelenünkhöz is.

Visszapillantva a történelmi eseményekre és a lelkünk mélyen meghúzódozó érzéseinkre milyen tanulsága lehet tehát az 1848-49-es szabadságharcnak?

A sokféleképpen megfogalmazott üzenetek közül talán leginkább az lehet aktuális, hogy egyetlen nemzet sem lehet szabad más nemzet szabadsága nélkül, ahogyan egyetlen ember sem lehet szabad mások szabadsága nélkül. Elsősorban, ha nem is kizárólagosan, csak magunkra számíthatunk a magyar nép, így a saját sorsunk alakításában. Nem várhatjuk másoktól gondjaink megoldását, nemzetünk felemelését. A magyar nemzet boldogulása csak közös akaráttal, elhatározással és munkálkodással sikerülhet.

A márciusi ifjak által szerkesztett kiáltvány így kezdődik:

Mit kíván a magyar nemzet.

Majd így folytatódik:

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

*Ambrus Tibor
Polgármester*

Meghívó

Csopak Község Önkormányzata
tisztelettel meghívja Önt és családját az

1848-49-es forradalom és szabadságharc
tisztelő rendezendő ünnepi megemlékezésre

**2022. március 15-én 17:00 órai
kezdettel a Kultúrházba**

Közreműködik a

Csopaki Református Általános Iskola

Beszédet mond: **Balogh Balázs, alpolgármester**

A programváltozás jogát fenntartjuk!

Új polgárőr irodánk van

2022. február 11-én átadták az új polgárőr irodát! Az átadón jelen volt Kontárt Károly országgyűlési képviselő, Ambrus Tibor polgármester, és a polgárőrség egy része.

A Csopaki Polgárőr Egyesület 2020. október 16-án a „Magyar Falu Program Falusi Civil Alap” keretén belül 5.967.741.- Ft támogatást nyert a Csopak, Kossuth utcai volt Gyógyszertár épületének felújítására. Az Önkormányzattól térítés mentesen kapott épületben került kialakításra a Polgárőrség új közösségi tere. A pályázati összeget az Önkormányzat kiegészítette mivel a bontásnál derült ki, hogy az épület falai agyagba rakott kőből készültek.

A felújítási munka már úgy történt, hogy a helyiségek alkalmasak legyenek egy leendő „biztonsági központ” kialakítására. Terveink szerint a községben felszerelésre kerülő kamerák (71-es út, 73-as út, Paloznaki út) felvételeit itt tudjuk nyomon követni. Ebben a feladatban nagy szerepet szánunk polgárőreinknek. Szintén tervezzük az illegális személtarakó helyek kamerával való megfigyelését, melynek monitorait szintén itt helyezzük el. – mondta el Bodaki Csaba a Polgárőrség vezetője.

Konrátk Károly államtitkár úr elmondta, hogy örömmel támogatja a mostanihoz hasonló pályázatokat, mert a közérdeket szolgálják. A biztonság ma a legfontosabb közösségi érték, amely meghatározza

a mindennapjainkat. Csopakon eddig is nagyon jó volt a közbiztonság, amelyért naponta kell tenni. Az új irodával még jobb lesz a biztonság a helyi emberek és a vendégek számára is. Köszönettel beszéltem a polgárőrök munkájáról, amit szabadidejükben végeznek. A képviselő kiemelte, a későbbiekben is támogatja a csopakiakat.

Ambrus Tibor polgármester elmondta, hogy nem ez az első segítség, amit Csopak, a Magyar falu programtól kapott, nagyon fontos nekik a 22 tagú polgárőrség, akik a rendőrök mellett biztosítják a rendet, illetve fenntartják a közbiztonságot a településen. Az pedig régi álmuk volt, hogy legyen egy hely számukra, ahol elvégezhetik az adminisztrációs feladatokat, amire eddig otthonaikban került sor.

A településen rendkívül fontos a közbiztonság, ahol nyáron naponként akár tízezer ember is megfordul.

Hőseikre emlékeztek Csopakon

Vasárnap, családi istentisztelet keretében az I. és II. világháborúban hősi halált halt csopaki egyháztagokra emlékeztek.

Ifj. Tislér Géza református lelkész köszöntötte az istentiszteletre érkezőket, majd pedig a Csopaki Református Iskola növendékei Lukács Korina versel valamint Juszku Márton énekkel emlékeztek meg az áldozatokról. Az idei megemlékezésen Oláh Emil ezredes, a HM Tábori Lelkészi Szolgálat, Protestáns Tábori Püspökség, kiemelt vezető tábori lelkésze hirdetett ígét.

A tábori lelkész igehirdetésében többek között idézett Sámuel próféta könyvéből: „22 Erre azt mondta Sámuel: Vajon kedvesebb-e az ÚR előtt az égő- és véresáldozat, mint az ÚR szava iránti engedelmisség? Íme, jobb az engedelmisség a véres áldozatnál és a szófogadás a kosok kövérjénél! 23 Mert olyan az engedetlenség, mint a varázslás, és az ellenszegülés, mint a romlottság és a bálványimádás. Mivel megvetted az ÚR beszédét, ő is megvetett téged, hogy ne légy király.” Kimondhatatlan áldás követi az engedelmisséget és ilyen kemény ítélet az engedetlenséget. Isten segítsen minket, hogy megerősödjön a benne lévő bizalmunk és szinte ne keljen saját magunkat bízgatnunk engedelmisségre, hanem fakadjon ez az iránta

érezett szeretetünkből. Mert úgy szerette Isten ezt a világot, hogy egyszülött fiát adta, hogy aki benne hisz annak örök élete legyen.

A két világháborúban elhunyt 10-10 csopaki és paloznaki református hősöknek emelt emléktábla elé Oláh Emil tábori lelkész, Ambrus Tibor polgármester valamint Dr. Szántód Anita jegyző, Huszár Péterné iskola igazgató és Madár

Héhn Katalin igazgatóhelyettes, Tislér Géza lelkész és Németh István gondnok úr helyezték el a megemlékezés koszorúit. Az ünnepség a nemzeti imádságunk, valamint a Himnusz elénekklésével zárult. Közreműködött a Veszprémi Légierő zenekara valamint az MH 54. Veszprém Légtérelenőrző Ezred kommandáns katonái Császár Kálmán őrnagy vezetésével.

Földi Gábor

Farsang az óvodában

A farsangi multság Magyarországon a 15.századra nyúlik vissza. A farsangi időszak vízkeresztől, január 6-tól húshagyó keddig tart, mely mozgó egyházi ünnep, mindig 47 nappal előzi meg a húsvétot. A farsangi időszak néphagyományokban gazdag ünnepsorozat, gazdag népszokások, bálók, multságok, lakodalmak jellemzik, emellett a párválasztás időszaka is egyben. A farsangi időszak végét farsang farkának nevezik, ez a multságok csúcspontja, ebben az időszakban tartják a mohácsi busójárást is, mely télbúcsúztató ünnepség is egyben. A farsangi időszakot a nagyböjti időszak követi, melyben már tilos a tánc és a multság.

A farsangi hagyományt Csopakon a Mandulavirág Óvodában is évről évre felelevenítjük. Idén február 24-én, csütörtökön rendeztük meg óvodai farsangi multságunkat, ahol a gyerekek ötletes és kreatív jelmezekbe bújtak. Külön örömet jelentett számunkra, hogy a jelmezek nagy részét kézzel készítették a szülők. A napot vidám mulatozással, játékokkal és körtáncokkal kezdtük,

majd elénekeltük az előző hetekben tanult farsangi énekeket. Ezt követően Vastag Richárd „Ricsi bácsi” arany-sarkantyús néptáncmester hívta táncba óvodásainkat. Ricsi bácsi szórakoztató játékokat és ritmusos mondókákat épített bele a játékfűzésbe, s ezek segítségével játszva tanította meg a gyerekeknek a néptánc alaplépéseit. A felhőtlen táncolás közepette észrevétlenül fejlesztette a gyerekek figyelmét, koncentrációs készségét, keresztmozgásait, szem-láb koordinációját, illetve nagymozgását is. A gyerekek nagy érdeklődéssel figyelték és utánozták Ricsi bácsit, aki nem csak a néptánc, hanem a móka és a kacagás nagymestere is. A délelőtti mulatozást vidám játékkal folytattuk, majd a finom ebéd után farsangi fánk evéssel zártuk le.

Nevelőmunkánk során fontosnak tartjuk a néphagyományok ápolását, a kulturális hagyományok őrzését és átörökítését, melyet ebben a korosztályban leginkább a néptánc által tudunk megvalósítani és a gyerekek nyelvére lefordítani.

Végh Judit Eszter óvoda pedagógus

Együtt kívánnak dolgozni a csopaki borvidék sikeréért

Beszélgetés Vajda Ákossal, az új elnökkel

A Csopak Környéki Borút Egyesület a Balaton-felvidék öt település (Alsóörs-Felsőörs-Lovas-Paloznak-Csopak) szőlőműveléssel, borkészítéssel és vendéglátással foglalkozó egységeket képvisel. A Balaton-felvidék legszebb részén elterülő szőlőültetvények borait kóstolhatják a vendégek. A közelmúltban új elnöke lett a civil szervezetnek, Vajda Ákos személyében.

- Mikor, miért és milyen körülmények között jött létre az egyesület?

- Az egyesületet a környékbeli borászok alapították a környékbeli borok népszerűsítésére. Első elnöke édesapám Vajda Kálmán lett, aki 2016-ig töltötte be ezt a posztot. Több rendezvény meghonosítása is a borút kezdeményezésében és támogatásával jött létre, ezek közül talán a legfontosabb a közelmúltban megrendezett forraltbor főző verseny.

- Édesapád éveken keresztül vezette, szívvel, lélekkel az egyesületet. Milyen tanácsokkal látott el? Mennyire kívánsz hagyatkozni rá a jövőben?

- Édesapám 12 éven át vezette az egyesületet, számtalan sikeres pályázat fűződik a nevéhez, mindig jó kapcsolatot ápolt az öt település vezetőivel, és a környékbeli gazdákkal. Sajnos az elmúlt évek alatt az egyesületi élet elsorvadt, és a tagok száma is csökkent. Édesapám segítségével próbáljuk az egyesület életét felfrissíteni, új kommunikációs és reklám csatornákat keresni. Ennek keretében a Borút egy arculat váltáson megy jelenleg át, készül új, sokkal modernebb honlapunk, és jelenlétünket erősíteni szeretnénk a közösségi médiában.

- Január 2-án Lovason, a Templom téren huszadik alkalommal szerveztétek meg az önkormányzattal együtt a forraltbor-főző versenyt. Hogyan értékeled a rendezvényt?

- Igen az elmúlt évek egyik legsikeresebb rendezvénye volt az idei forraltbor főző verseny, talán még soha nem volt ennyi induló, és elég szép számban érkeztek látogatók is. Úgy látom, és érzem, hogy egyre nagyobb az igény az ilyen szabadtéri rendezvényekre, szerencsére az időjárás is nekünk kedvezett, és az elmúlt másfél év bezártsága után örömmel mozdultak ki ebben a csodás napsütéses időben az emberek.

- Várhatóak a közeli jövőben hasonló jellegű események az egyesülettől? Bár nehéz helyzetben vagytok, hiszen a koronavírus járvány sok mindent felülír.

- Szeretnénk egy szintén régi hagyományt feleleveníteni, egy igazi falusi disznóölés keretében, melyet szintén szabadtéren szeretnénk megrendezni. Jelenleg a szükséges feltételek megteremtésén dolgozunk, egyeztetve a NÉBIH munkatársaival.

- Mik a jövőbeni terveid, elképzeléseid? Mennyiben változik meg az egyesület munkája?

- Mint az előbb is említettem, szeretnénk újra életet lehelni az egyesületbe, talán a legfontosabb és legegyszerűbb feladat honlapunk befejezése, a borút tagok megjelenítése az oldalon friss képanyaggal, melyet utána más hirdetési anyagokban is szeretnénk megjeleníteni. Nagy vágyam, egy igényes nyomtatott katalógus elkészítése, amelyet a környező szállodák recepcióin helyeznénk el. A forraltbor főző verseny, falusi disznóölés mellett egy szintén elfelejtett program, a helyi borverseny megren-

dezése. Régen is közösség formáló rendezvény volt, amelyen nem csak a borút tagjai, hanem a hobbi gazdák is megmérethették magukat. Tervben van egy ökomenikus borszentelés megszervezése is. Másik fontos feladat, amelyet szerintem az egyesületnek támogatni és keresni kell, az az értékesítési csatornák erősítése, ezért szeretnénk a helyi piacokon, környékbeli rendezvényeken is feltűnni, és a gazdák termékeit árulni. Talán a legnehezebb dolgot hagytam a végére, aktívabb pályázati tevékenységet szeretnénk folytatni, és az önrész előteremtéséhez külső támogatói forrásokat kell felkutatnunk. Az egyesületünk továbbra is nyitott minden jelenlegi és leendő tag előtt! Szeretnénk a környékbeli önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, gazdákkal összefogva, közös célok mentén tevékenykedni a csopaki borvidék sikeréért.

Szendi Péter

Első lépések a természetközeli kert kialakításához

Lassan indul a kerti szezon, lehet készíteni ásót, gereblyét, kapát, hiszen március az első igazi tavaszi hónap, s az enyhébb napok beköszöntével elérkezik a kertészkedés ideje is.

A természet és környezet védelme és gondozása kiemelt terület Csopakon, számomra különösen kedves és fontos tevékenység, részben tanult szakmám, részben a település iránti elkötelezettségem miatt.

Magánemberként és polgármesterként is azt gondolom, hogy a természetvédelem nemcsak településszintű feladat, alapvető, hogy áthassa mindennapi gondolkodásunkat, tevékenységünket. Azt, ahogyan vásárolunk, ahogyan a háztartásunkban keletkező hulladékot kezeljük, és természetesen, ahogyan a kertünket gondozzuk.

A kerti rovarok segítik a haszonnövények terméshozamát

Tudom, hogy vannak tapasztalt kertészek Csopakok, akik régóta nagy gonddal művelik a kertjüket, de bizonyára vannak olyanok is, akik nem olyan régóta próbálkoznak a virágos és konyhakertek kialakításával, gondozásával. Elsősorban utóbbiaknak, illetve a természetközeli kertek és megoldások iránt érdeklők számára gyűjtöttem össze néhány ötletet, gondolatot. Lássuk hát, milyen fontosabb teendők akadnak egy kertben kora tavasszal? És milyen praktikák lehetnek segítségünkre egy természet-közeli kert kialakításában?

Tervezés

Számomra a konyhakert művelése maga a pihenés. Remekül elensúlyozza a szellemi-mentális munka fáradtságát, a növekedő palánták látványa örömmel tölt el. Nem is beszélve arról a sok, vegyszermentes finomságról, amit utána elfogyasztunk. Egy átgondolt vetésterv, jól kialakított növénytársítás sok fejfájástól és kapkodástól kímélhet meg minket. Érdemes előre kitalálni tehát, hogyan építjük fel a szezon során a veteményes, illetve az egyes ágyások összetételét; melyik hónapban mit fogunk ültetni, vetni. A megfelelő kihasználtságot fokozza, ha vannak elő és utónövények is, illetve zöldtrágya ültetése is több szempontból nagyon hasznos. A vegyes ültetésű konyhakertben hasznos „lakók” a gyógy- és fűszernövények, egynyári virágok is, így a növények egymást védhetik a kártevőktől, jótékonyan hatnak egymás növekedésére, a színes foltok pedig elősegítik a beporzók megjelenését. (Az interneten sok példát találunk a növénytársításra.)

A talaj

Csak akkor fogjunk hozzá az ágyások előkészítésének, ha a föld – a tavaszi csapadékos időjárást követően – már kellően száraz. Ellenkező esetben nagyon összetömrítjük a talajt, ráadásul a sarat kapálni, forgatni amúgy is felesleges időtöltés. Ha már a csizmánk nem ra-

gad a földre, húzzuk félre a mulcsot (ha van), lazítsuk fel kapával vagy ásóvillával a talajt, húzzuk ki a gyomokat. Bár az ásás elterjedt, mégsem igazán hasznos tevékenység (csak elvadult terület feltörésére használjuk): ha ásóvillával mozgatjuk át a talajt, akkor nem forgatjuk egymásra a különböző talajszinteket és nem borítjuk fel a humusz tartalmú rétegek kényes egyensúlyát, melynek az ásást követően újra vissza kellene állnia, hogy teljes értékű talajt kapjunk. Ha nem tettük volna meg ősszel, most – műtrágya helyett – érett humusszal, szerves trágyával javíthatjuk kertünk talaját, gereblyézzük be a talaj felső rétegébe. Ilyenkor szoktam az érett komposztot is a zöldségágyásokban elteríteni. Fontos a talaj folyamatos takarása, hiszen a természetben sem találkozunk szabad földfelülettel. A legkönnyebb fűkaszálékkal teríteni a talaj felszínét, meglátjuk majd, hogy az élőlények néhány hét alatt elfogyasztják. Én a letermett és eltávolított növények helyére másodvetést alkalmazok, nekem erre a sóska az egyik legjobb megoldás.

Palánták

Érdemes időben elültetni a nyáron a kertből gyűjtött vagy a boltban vásárolt magokat – pl. paradicsom, cukkini, fűszerpaprika, zeller, stb. – palántázó edényekbe. Ha üzletben szerezzük be a vetőmagokat, keressük a csávázatlan változatokat! Nevelhetünk kis palántákat ablakban, fólia alatt vagy üvegházban, egészen a kiültetésig. Ha lehet, használjunk hozzá tejföls poharakat vagy korábbi évekről megmaradt cserepeket – hiszen az újrahasználta hulladék megelőzést, a környezetvédelmet szolgálja – vagy próbáljuk ki a papír ültetőedényeket! Ha valaki lemaradna a palánták elültetéséről, vagy nincs alkalmas hely az otthonában erre, akkor előnevelt palántákat is lehet kerteszetekben kapni.

Magvetés

Vannak olyan hidegnek ellenálló növények, melyeket már márciusban elvethetünk az első ágyásokba. Ilyen például a sárgarépa, a borsó, a vörshagyma, a petrezselyem, a hónapos retek, a saláta, a spenót, a vörös-, lila- illetve a fokhagyma. A hagymaféléket én dughagymáról szoktam szaporítani. Ha nem ismerjük pontosan a vetési időszakokat, az interneten vagy szakmai kiadványokban fellelhető vetési naptárak segítségünkre lehetnek a tervezésben.

A megfelelő ültetés és gondozás meghozza gyümölcsét: vegyszermentes bőséges termés

A sorok alatt a hagyma és a sorok között a spenót és cékla kiváló példája a egyes ültetésnek

Faültetés, metszés

Ha terveztünk faültetést, arra a tavasz megfelelő időpont. Törekedjünk a honos, tájfajták választására! A csemeték akkor fognak jól fejlődni és egészséges fává cseperedni, ha az ültetéskor betartunk néhány arany szabályt (pl. megfelelő tér kiválasztása és tájolás, hogy legyen fény és hely a növekedéshez, megfelelő ültetési távolság megtartása, ültetőgödör előkészítése, támaszték biztosítása) és legalább az első 2-3 nyáron rendszeresen locsoljuk a kis fákat, nehogy a forró, száraz nyarak legyengítsék. A bogyós gyümölcsűek ültetésére (ribizke, málna, szeder, egres) a március a legjobb időszak. Ültetéskor a bokrokat hasznos erősen visszavágni, köréjük pedig komposztot, mulcsot szórni.

Virágok

Márciusban főleg az őszi virágzó évelőket ültethetjük el vagy át; majd az enyhe idők érkezésével kevésbé érzékeny virágokat (pl. sásliliom, kúpvirág, margaréta) is ültethetünk. Ha nem ültettük el őszi hagymás virágainkat, most még megtehetjük. Ha a hagymákat átültetnénk, nagy földlabdával vegyük ki őket a talajból! Bár nem hagymás virág, de ha a méheket is szeretnénk segíteni, márciustól ültethető már a facélia vagy más néven mézontó fű is, mely nemcsak talajjavító hatású, de „méhlegelőként” is kiváló. Minél többféle virágzó növényünk van annál több rovar – főként lepkék, méhek – látogatják majd, segítve ezzel is haszonnövényeink terméshozamát.

Madarak

A tavaszi fa- és cserjeültetések, metszések idején se feledkezzünk meg tollas barátainkról! Sajnos egyre nagyobb mértékben csökken a fészkelési, táplálkozási lehetőséget biztosító területek, élőhelyek száma, így nagyon fontos, hogy segítsük a madaraknak, megfelelő élet-tér biztosításával. Ezt részben pl. fecske műfészkek, madárodúk kihelyezésével tehetjük meg, részben pedig úgy, hogy kertjeinkben fajgazdag (tájhonos), többszintű, nem szögletesre nyírt bokorcsoportokat, sövényeket alakítunk ki. A madárbarát kertbe ajánlott – fészkelésre és táplálkozásra is alkalmas – honos cserjeféle például a közönséges fagyal, a mogoró, a galagonya, a som, az orgona vagy a bodza. Ha odú van a kertünkben, kora tavasszal tisztítsuk ki!

Öntözés

Már most gondoljunk a meleg, csapadékmentes nyári napokra! Érdemes utánajárni az esővízzel való locsolás illetve a csepegtetéses öntözőrendszer előnyeinek és lehetőségeinek; ezek nemcsak pénztárcánkat kímélik, de a környezet védelmét és a víztakarékosságot is segítik. Az esővizet már a korai fagyok elmúltával, a csapadékosabb tavaszi napokon elkezdhetjük gyűjteni. Ha nincs gyűjtőtartályunk, most időben beszerezhetünk vagy kialakíthatunk egy tárolót házilag is. Ha a víztakarékos csepegtető rendszert szeretnénk megvalósítani, akkor az ágyások kialakítása után közvetlenül ki is helyezhetjük a kertbe, így a magok és palánták ültetését már nem zavarjuk meg ezzel a tevékenységgel.

Komposztálás

Egy természetközeli módon művelt kertben minden szerves anyag visszakerül a természetes körforgásba. A keletkező humusz fontos tápanyagokkal látja el a talajt, ami elengedhetetlen, ha egészséges növényeket akarunk termeszteni, nevelni. A tavaszi munkák kezdetétől fogva tehát figyeljünk arra, hogy a levágott ágak, kihúzott gyomok, stb. ne a kukában végezzék, hanem mulcsozás vagy komposztálás segítségével kerüljenek vissza a kert életébe!

És ha kerti munkát végzünk, vigyük ki magunkkal a gyerekeket is, s játékos formában vonjuk be őket is a kerti tevékenységekbe! Fontos a természettel való törődés szemléletmódjának továbbadása, és az is, hogy a most felnövekvő generációknak legyen élő kapcsolata a természettel; megismerjék a körforgás jelentőségét, a biogazdálkodás előnyeit, a természetes életközösségek kapcsolatait, és hogy tudják, hogyan kerül az asztalra az étel.

Ambrus Tibor

Képviselőinket kérdeztük!

Csopak képviselő testületét arra kértük, értékeljék a tavalyi évet, valamint számoljanak be az idei és a jövőbeni tervekről! Márciusi számunkban olvashatják Balog Balázs, Simon Attiláné és Varga József képviselők válaszát.

Személy szerint mit érez 2021 legnagyobb sikerének? Mi volt az a probléma, eset, vagy feladat, amelynek a megoldására, elvégzésére a legbüszkébb?

Balogh Balázs

Balogh Balázs: A tavalyi év nehéz volt mindenkinek, de a legfontosabb azt gondolom az volt, hogy a település élt és működött. Bár rengeteg szabályt kellett betartani, amelyek folyamatosan változtak, de mindenki helyt állt és átvészeltük ezt az időszakot.

Két fontos fejlesztés tudott tavaly megvalósulni Csopakon, az egyik a körforgalom, amely több évtizede igényként jelentkezett és most végre használható formában rendelkezésre áll a település lakóinak. A másik az új Bölcsőde megépítése volt, hiszen ezzel a gyermekes családok számára új szolgáltatást tudunk biztosítani.

Simon Attiláné: Sajnos a 2021-es évünket is meghatározta a koronavírushoz kapcsolódó intézkedések és annak kihatásai. Itt nemcsak a gazdasági nehézségekre gondolok, hanem a működéshez, a mindennapi életvitelhez hozzátartozó emberi kapcsolatok kihívásaira is, ami megjelent a hivatalos ügyek intézése során, a mindennapi munkavégzés és a magánélet világában is, gondoljunk csak például a home-office-ra, karanténra, korlátozott ügyfélfogadásra, összejövetelek megtarthatóságára, a rendezvények elmaradására, stb. Mégis azt gondolom, hogy mindezek ellenére sikeres és eredményes évet tudhatunk magunk mögött, köszönhetően a fegyelmesség, megfontolt és takarékos gazdálkodásnak. Költségvetésünk stabil maradt, sikerült a 2021-es évre terve-

zett beruházásainkat megvalósítani, ellátni a mindennapi önkormányzati feladatainkat és megteremteni a kiadások és bevételek közötti egyensúlyt, ezzel megteremtve a 2022-es költségvetésünk alapját.

Varga József: 1-2 kérdésnél nehéz személyes sikerről, megoldásról beszélni, mert a döntéseinket közösen az Emberek meghallgatásával hozzuk. Eredményként talán azt lehet felhozni, hogy ebben a nehéz időszakban is tudtunk a településen fejlesztéseket végrehajtani, még ha, nem is annyit, mint szeretnénk volna. Mindenképp sikernek mondanám azt, hogy az elmúlt járványos időszakban az mindenki próbált segíteni a másiknak és ez közelebb hozta a településen élőket.

Mi a véleménye a csopakiak közösségéről?

B. B.: Sajnos a COVID járvány nagyon sokat ártott a közösségi életnek, sok embert elvesztettünk, sokan súlyos állapotba kerültek. Ez önmagába is megráz egy közösséget. Az emberek nem tudtak találkozni, nem tudták megbeszélni problémáikat és megélni a közösségi élményeiket. A helyi civil szervezetek csak most kezdenek magukhoz térni és remélem, hogy az idei nyártól legalább ugyanolyan lendülettel fognak működni, mint az utolsó „normális” évben 2019-ben.

S. A.: Büszke vagyok arra, hogy a vészhelyzet hozta nehézségek ellenére is sikeres település lehetünk, amihez minden közösség a saját lehetőségei szerint hozzájárult, legyen az itt élő lakos, civil szervezet, vállalkozás, vagy csak idelátogató turista. Én nem szeretek különbséget tenni, idős és fiatal, vagy állandó és nyaraló tulajdonos között, vagy vállalkozás, vagy civil szervezet között, mert mi mindannyian Csopakon élünk, Csopakot választottuk, Csopakot szeretők vagyunk, maximum máshogy látunk dolgokat, máshogy közelítjük meg, de ezek visznek minket előre, mert én bízom benne, hogy a célunk közös: egy szép, és élhető településért tenni ahol mindenki otthon van. Nekem Csopak egy nagy közösség, egy nagy család, ahol mindenkinek megvan a maga szerepe, feladata, felelőssége.

V. J.: Alapvetően jó a közösségi szellem, bár van egy, főleg nem csopaki réteg, aki sok mindent megtesz településünk lejárataért. Szerintem ezt is jól kezeli, mind a Falu, mind az Önkormányzat.

Véleménye szerint mi a legnagyobb kihívás, ami Csopak előtt áll a következő néhány évben?

B. B.: A legfontosabb, hogy szépen gyarapodtunk az elmúlt években és már régen kinőtük a jelenlegi KULTÚRHÁZAT, ezért szeretnénk a modern kihívásoknak megfelelő új közösségi épületet megvalósítani a Kosuth utcában az Önkormányzati Hivatal épülete felett. Ez nagyon sok munkánkba és pénzbe fog kerülni, de elengedhetetlen a település továbbfejlődése érdekében.

Simonné Irénke

S. A.: A járvány okozta bizonytalanság továbbra is nehézségek elé állítja mind a lakosságot, mind pedig a cégeket, önkormányzatokat. A vészhelyzeti intézkedések hatásai, a munkaerőhiány, az infláció, emelkednek a rezsiköltségek és kivitelezői díjak, hogy csak néhányat említsek. Már most jól látszik, hogy akár egy 100% támogatás intenzitású pályázatnál is szükséges önrész biztosítása az önkormányzat részéről. Ennek ellenére, hogy Csopak gazdálkodása, ki egyensúlyozott és stabil, ez komoly kihívás és kockázati tényező a beruházásaink és működésünk szempontjából és továbbra is megfontolt döntéshozatalt kíván a testülettől.

V. J.: Az egyre szűkülő keretből nehéz gazdálkodni, de látható, hogy igyekszik a falu, hogy minél hatékonyabban gazdálkodjon. Véleményem szerint több olyan vállalkozás indítása lenne kívánatos, amely a későbbiek során pénzt termel a településnek. Ezekből a bevételekből lehet majd a jövőben is fejleszteni.

Hogyan látja a múlt, a természeti és épített örökség megőrzésének és a fejlődés, az új beköltözők befogadásának, igényei kielégítésének egyensúlyát?

B. B.: Ez egy roppant törekeny egyensúlyban lévő dolog, mindannyiunkban megvan a folyamatos fejlődési igény, mindig jobbat, többet, modernebbet szeretnénk, de ragaszkodnunk kell a hagyományos értékekhez, meglévő hagyományainkhoz, az évszázados örökségünkhöz is. Meg kell megtalálnunk a lehető legharmonikusabb, legépítőbb együttműködést. Ez nagyon sok odafigyeléssel, helyes konfliktuskezeléssel, és sok türelemmel párosuló szakértelemmel oldható csak meg.

S. A.: Ez egy nehéz kérdés és véleményem szerint túlmutat Csopak határain, mivel ez a teljes Balaton környezetét érinti. Véleményem szerint ezt globálisan kellene, lehetne kezelni. A Balaton védelme érdekében kormányzati döntésekre lenne szükség, de ebbe most nem mennék bele. Önkormányzati szinten vannak rendeleteink, gondolok itt pl.: a településképi rendeletre, területi kézikönyvre amit igyekeztünk szakemberek segítségével a legjobb tudásunk szerint megalkotni, lefolytatva a partneri egyeztetéseket, és amellyel pont az volt a célunk, hogy a település szempontjából hagyományt őrző, a helyben élt és élő emberek, közösségek munkáját és kultúráját tükröző sajátos megjelenésű, a településképet meghatározó építészeti és táji értékeket megvédjük, de ezek betartása mindannyiunk közös feladata. Önkormányzatunk igyekszik minden olyan pályázaton is részt venni, amellyel megőrizhetjük vagy szebbé tehetjük zöld területeinket, csak hogy példát mondjak és szándékosan nem a körforgalmat emelném

Varga József

ki, hanem egy százezres pályázatot, a virágos vasútállomás pályázatot, mely jól tükrözi ezirányú szemléletünket. Vagy lehetővé tettük az elhasznált háztartási olaj leadásának lehetőségét is az üdülőfaluban működő konyhánkban, ami szintén egy kis lépés előre, de környezetünk védelme szempontjából nagy jelentőséggel bír és a lehetőség megteremtése után már rajtunk múlik, hogy ki is használjuk-e. A környezetünket is, csak úgy mint az egészségünket, csak preventív szemlélettel óvhatjuk meg, mely nemcsak, önkormányzati feladatot jelent, hanem a lakosság minden tagját érinti, legyen az odafigyelés a takarékos vízhasználatra, szelektív hulladékkezelésre, környezetünk rendben tartására.

V. J.: Az elődeink által teremtett és megőrzött építmények megóvása, bemutatása jó szintű.

A természet megóvását jól példázza, hogy védetté tettünk Csopakon fellelhető madarak fészkelő helyét, növényeket. Példaértékű a szőlőterületek védelem alá helyezése.

Az új beköltözőket elfogadta, befogadta a település, bár hozzáteszem, komoly változásokat hoznak, főleg az elmúlt 1-2 év beköltözői, akik talán jobb anyagi háttérrel rendelkeznek, igényeik (jogosan) nagyobbak. Ezt az Önkormányzat sajnos nem minden esetben tudja teljesíteni.

Hogyan vélekedik Csopak gazdálkodásáról?

B. B.: Az Önkormányzat igyekszik precizitással, figyelve a legapróbb részletekre is elkészíteni a költségvetéseit, és végrehajtani azokat. Ezért a gazdálkodásunk hosszú ideje nagyon stabil lábakon áll és csak a lehetőségei határáig tud újabb fejlesztéseket felvállalni. Én személy szerint sokkal több fejlesztést szeretnék, de a költségvetési lehetőségek erősen határt szabnak.

V. J.: A gazdálkodásunk a lehetőségekhez igazodik. Próbál a település jobb munka körülményeket teremteni, új értékeket létrehozni, ingatlanfejlesztéssel anyagi eredményeket elérni. Intézkedéseinkkel mindenképp a falu előre haladását szeretnénk segíteni. Ezért utaltam előzőekben az olyan önkormányzati fejlesztésekre ami jövedelmet hoz és a későbbiek folyamán fejlesztésre fordítható.

Véleménye szerint hogyan lehet még cselekedni a természet, a környezet megóvásáért?

B. B.: Csopaki lakosként nagyon büszke vagyok, hogy ilyen szép környezetben élhetek, de ennek fenntartása folyamatos odafigyelést igényel az itt élők, az ide látogatóktól, az átutazóktól, mindenkitől, mert mindezt megőrizni csak együtt tudjuk. Törekedni kell a szemléletváltásra, hogy mindannyiunk érdeke megőrizni ezt a törekeny világot.

V. J.: Ez a kérdés amire fogalmam nincs mi a jó válasz. Szakmám és foglalkozásaim révén oldalak lehetne írni, amit valószínűleg kevesen értenének.

Talán jobb propagandával, érthető és teljesíthető intézkedésekkel előbbre lehet jutni.

Amíg az emberek fejében nem érzük el, hogy vigyázzunk a levegőre, ha megértjük, hogy a csodálatos zöld kertünk több ezer m³ ivóvizet emészt fel naponta, ami majd az unokáinknak fog hiányozni. A klímaváltozás sajnos egyre jobban érint bennünket, ezért egyre jobban oda kell figyelni intézkedéseinkre, hogy környezetünk továbbra is élhető legyen.

VÁLASZTÁSI TÁJÉKOZTATÓ

a 2022. április 03. napján, közös eljárásban lebonyolított országgyűlési képviselő-választásra és az országos népszavazásra

A választás időpontja: **2022. április 3-án reggel 6 és este 19 óra között**

A szavazóhelyiség címe: **Csupaki Református Általános Iskola-8229 Csupak, Kossuth u. 106.**

A Nemzeti Választási Iroda központilag 2022. január 27-től kezdve kiküldi az értesítést, hogy a választópolgár szerepel a névjegyzékben, melyik választókerületben, szavazókörben voksolhat. Az értesítőt legkésőbb 2022. február 11-ig meg kell kapni. A helyi választási iroda készíti el az értesítőt és adja át vagy küldi meg annak a választópolgárnak, aki ezen határidőt követően kerül a település szavazóköri névjegyzékébe.

Ki rendelkezik választójoggal?

Magyarország Alaptörvénye szerint minden nagykorú (vagyis 18. élet betöltött, vagy annak betöltése előtt házasságot kötött) magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők választásán választó és választható legyen.

Nem rendelkezik választójoggal az, akit bűncselekmény elkövetése vagy belátási képességének korlátozottsága/ hiánya miatt a bíróság a választójogból kizárt.

Hogyan és mikor tudok ÁTJELENTKEZNI egy másik szavazókörbe az országgyűlési választások idején?

- Az átjelentkezési kérelmet azok nyújthatják be, akik a szavazás napján Magyarországon, de a lakóhelyüktől eltérő helyen kívánnak szavazni, és szerepelnek a szavazóköri névjegyzékben.
- A kérelmet a választópolgár lakcíme szerint illetékes helyi választási irodában (de személyes ügyintézés esetén a bejelentett tartózkodási hely szerinti helyi választási irodában is), vagy elektronikusan lehet intézni. Az átjelentkezésre irányuló kérelem 2022. január 27-től nyújtható be és legkésőbb a szavazást megelőző 9. napon, 2022. március 25-én 16 óráig kell megérkeznie a helyi választási irodához. A helyi választási iroda vezetője (vagyis a jegyző) közvetlenül felveszi a választópolgárt az érintett szavazókör névjegyzékébe.
- Fontos, hogy átjelentkezéskor is a lakóhely szerinti jelöltekre lehet szavazni!

Ki igényelhet MOZGÓURNÁT, és hogyan?

- Azok a választópolgárok igényelhetnek mozgóurnát, akik nem tudnak elmenni a szavazóhelyiségbe:
  - egészségi állapotuk (illetve fogyatékoságuk) miatt,
  - vagy fogva tartásuk miatt, azonban a szavazóköri névjegyzékben szerepelnek.
- Aki a mozgóurnát más indokkal (pl. kényelmi szempontok, vagy munkavégzés miatt) kéri, annak a kérését a helyi választási iroda, illetve a szavazatszámoló bizottság elutasítja.
- Mozgóurnával való szavazás esetén a szavazatszámoló bizottság két tagja a szavazás napján felkeresi a választópolgárt az általa megadott címen (pl. kórházban).
- A mozgóurna iránti kérelmet
  - a helyi választási irodához (jegyzőhöz)
  - levélben vagy ügyfélkapus azonosítás nélkül interneten legkésőbb a szavazást megelőző 4. nap, március 30-án 16 óráig,
  - személyesen a szavazást megelőző 2. nap, április 1-jén 16 óráig, vagy

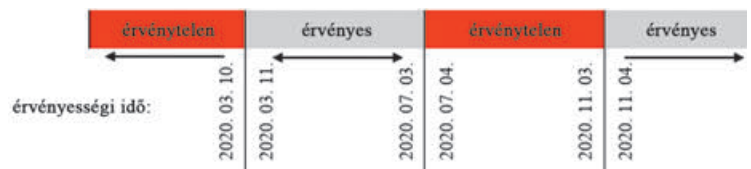
- ügyfélkapus azonosítással interneten a szavazás napján 12 óráig,

- az illetékes SZSZB-hez meghatalmazott útján vagy meghatalmazással nem rendelkező személy általi kézbesítéssel a szavazás napján legkésőbb 12 óráig kell benyújtani.

- Ha a választópolgár a szavazás napján a lakóhelyétől eltérő településen – vagy ugyanazon a településen, de másik szavazókör területén – tartózkodik, erre a címre is igényelhet mozgóurnát. Ebben az esetben – ha korábban még nem kérte az átjelentkezést – a mozgóurna kérelem egyben átjelentkezési kérelem is.
- Fontos, hogy aki mozgóurnát kért, a szavazókörben „hagyományos módon” nem szavazhat, kizárólag mozgóurnával!
- Azt a választópolgárt, aki átjelentkezési és mozgóurna iránti kérelmet is benyújtott, a mozgóurna iránti kérelmének visszavonása esetén – eltérő nyilatkozata hiányában – az átjelentkezés helye szerinti szavazókör névjegyzékébe kell felvenni.
- A mozgóurna iránti kérelem visszavonása esetén a választópolgárt – eltérő nyilatkozata hiányában – a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékébe kell felvenni.

Lejárt érvényességű okmányokkal lehet-e szavazni?

- A lejárt érvényességű okmányokkal rendelkezők nem szavazhatnak, őket a szavazatszámoló bizottság köteles visszautasítani.
- A szavazásra abban az esetben sincs mód, ha a választópolgárt a bizottság tagja vagy tagjai személyesen ismerik, és a névjegyzéken is szerepel.
- Ezért fontos, hogy a választópolgárok a szavazás napja előtt vizsgálják meg okmányaik érvényességét, és időben gondoskodjanak az érvényes dokumentumok beszerzéséről.
- A veszélyhelyzetre vonatkozó szabályozás az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:
  - **ÉRVÉNYES** a személyazonosító igazolvány, a vezetői engedély, illetve az útlevél, ha az érvényességi ideje:
    - 2020. március 11. és 2020. július 3. közötti (ideértve a március 11-én és július 3-án lejárt okmányokat is)
    - a 2020. november 4-e vagy az utáni
  - **ÉRVÉNYTELEN** a személyazonosító igazolvány, a vezetői engedély, illetve az útlevél, ha az érvényességi ideje:
    - 2020. március 11. előtti
    - 2020. július 4. és 2020. november 3-a közötti (ideértve a július 4-én és november 3-án lejárt okmányokat is)

Szavazóköri, valamint központi névjegyzéket érintő kérelem a Nemzeti Választási Iroda www.valasztas.hu hivatalos honlapján online benyújtható vagy postai úton történő benyújtáshoz a formanyomtatvány a honlapról letölthető.

Dr. Szántód Anita
HVI vezető

Beszámoló a Csopaki Üdülőfalu és Kempingből

Már a pandémia előtt is kialakulóban volt az a trend, amire a járvány csak ráerősített: a népszerű úti célok és szálláshelyek felől eltolódik a kereslet a kisebb és tematikus úti célok és szállások irányába. „Egyre népszerűbbek a nem hotel besorolású szálláshelyek és a turista jellegű szállások. A Csopaki Üdülőfalu és Kemping 70%-os foglaltsági szinten tart. Mostanra a napi beérkezett foglalások már meghaladták a tavalyit. Elmondhatom, hogy a tavaly bevezetésre került turnus beosztás jelentősen megkönnyíti az operatív feladatok tervezését. Jelentősen megnőtt az érdeklődés a csoportos foglalások iránt. Közkedvelt helyszín a falu, edzőtáborok, osztálykirándulások, zenei táborok, tánc táborok megrendezésére.

Számos karbantartási és beszerzési feladatokra lehet számítani az idei évben. A téli szezonban sem áll meg a munka, a terület rendezés és az ajánlatok előkészítése minden napi feladatot jelent. Tavasszal a fürdőszobák lefolyó rendszereinek karbantartása és a zuhanyzóba panelek beszerelésére kerül sor. A turistaszállás régi ágyai selejtezése és cseréje is megtörtént. A kemping területén kis mosogató konyha kerül kialakításra. Valamint tisztasági festés és a szúnyoghálóak javítása is megtörténik.

Sokan érdeklődnek az érkezéshez kötött adminisztráció menetéről és az adatszolgáltatásról. Miért is van erre szükség? A kormány a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégiában különös hangsúlyt fektet a szálláshely-szolgáltatói szektor digitalizálására. 2021-től digitálisan kell adatot szolgáltatnia az összes szálláshelynek minden érkező vendégről. A szálláshely szolgáltatói szektor digitalizációja már az NTAK rendszer bevezetésével elkezdődött és a VISA rendszer, azaz

az úti okmányok digitális beolvasásával folytatódik. Nagy-Britanniában, Spanyolországban, Olaszországban, Németországban és Franciaországban is egyaránt használnak hasonló rendszert a bűnmegelőzés céljából a szálláshelyeken. A rendőrség hazánkban is bűnmegelőzésre és a biztonság fokozására használja majd a VIZÁ-t.

*Pataki Éva
ügyvezető*

A szép „téli” napokon is szépül a falu és készülünk a tavaszra. Kollégáink kitakarították a patakmedret.

Újszülött baba Csupakon

György Bende
 legifjabb csopaki polgárunk
 megszületett 2022. 02. 11., 3350 gr. súllyal.

A szülőknek és az újszülöttnek jó egészséget, sok örömet kívánunk!

Nyugdíjas klub közlemény!

A járványhelyzet várható javulása és a szigorítások enyhülése lehetővé teszik, hogy a Csupak Nyugdíjas Klubban is megkezdődhet a klubélet. Az első összejövetelünkre a tervek szerint **2022. március 30-án 15 órakor kerül sor a Kultúrházban.**

A Senior örömtánc foglalkozások is megkezdődnek, március 1-jén, 8-án és 29-én 15 órai kezdettel szintén a kultúrházban találkozunk, hogy folytassuk a testet, lelket, elmét örömmel eltöltő tánctanulást. A vezetőségi ülésünket 2022. március 1-jén 14 órakor a Civil Házban tartjuk.

Rendezvényeinken megjelentektől azt kérjük, hogy az akkor érvényben lévő járványügyi előírásokat szíveskedjenek betartani!

A Csupaki Hírek újságot elektronikus formátumban megtalálja a csopak.hu oldalon a hírek, helyi újság menüpont alatt. Igény esetén pdf formátumban szívesen elküldjük mindenkinek, aki a marketing@csopak.hu e-mail címen jelentkezik.

Gyász hírek

Bikádi Géza Károly
 életének 93. évében elhunyt,

Herczeg Mihály Gyula
 életének 66. évében elhunyt,

Dr. Hollósi István
 életének 91. évében elhunyt,

Csőre-Varga Mihály
 életének 87. évében elhunyt,

Torma Imréné
 életének 93. évében elhunyt.

Őszinte részvétünk a gyászoló családoknak!

Adománygyűjtés

Tisztelt csopakiak! Tisztelt nyaralótulajdonosaink!
 Kedves barátaim!

A Városok, Falvak Szövetségének tagtelepülései szállás támogatást, ideiglenes elhelyezést biztosítanak a háború elől menekülők számára.

Csupak lehetőségei szállásférőhelyek létesítésére korlátozottak, így gyűjtést szervezünk a befogadó településeken elszállásolt menekültek ellátásának könnyítésére.

Elsősorban tartós élelmiszereket, bébiételt, egészségügyi felszerelést (wc papír, pelenka, fertőtlenítőszer, stb...) várunk.

Az adományokat a kultúrházban, a „volt gyógyszerár” helyén kialakított Polgárőr Irodában naponta 9.00–12.00 és 14.00–17.00 óra között gyűjtjük.

Az első szállítmányt 2022. március 2-án, szerdán juttatjuk el Panyola elosztó településnek.

A pénzbeli adományokat a Református Egyház alábbi számlaszámára, „Kárpátalja” megnevezéssel kérjük utalni: 73200110-10000946. Az adományokat a kárpátaljai Dercen településre juttatjuk el a Református Szeretetszolgálat segítségével.

Segítségüket köszönjük!

Ambrus Tibor polgármester

Naprakészen Csupakról

Ha Önt is érdeklik a legfrissebb információk, aktualitások a falu életéről, programajánló, rendezvényeinkről képesbeszámoló, egy-egy szép fotó Csupakról, kövessen minket nyilvános fórumainkon: Friss képek, hangulatok: **Instagram @csopakhivatalosoldala** Naprakész lehet a rendezvényeinkről, beszámolókat olvashatnak a programjainkról. **Facebook @csopakhivatalosoldala**

Aktuális hírek: **www.csopak.hu**

Videós tartalmak: **www.csopak.tv**

Aplikációnk, amely elérhető Apple storeból és Play áruházból is: **Csupak smart app**

„Csupak... mert szeretem”

IMPRESSZUM

Csupaki Hírek (ISSN 2063-5206) - Csupak Község Önkormányzatának közeleti havilapja
 Tördelés, grafika, képszerkesztés: Kiss Csaba
 Nyomda: Tradeorg Nyomda Kft, Balatonfüzű-gyártelep
 Szerkesztőség/hirdetésvétel: 8229 Csupak, Polgármesteri Hivatal, Petőfi S. u. 2.
 Telefon: 87/799-100 e-mail: marketing@csopak.hu

Az újságban közzétett cikkek, fotóművészeti alkotások, egyéb szerzői művek csak a szerző, illetve a szerkesztő írásbeli engedélyével többszörözhetők, közzétehetőek a nyilvánosság felé, tehetőek nyilvánosság számára hozzáférhetővé a sajtóban [Sztj. 36. § (2)]. Ez a nyilatkozat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXXVI. törvény 36. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti tiltó nyilatkozatnak minősül.

Partnereink:

Hirdetési lehetőség

Hirdetésvétel: a szerkesztőség címén vagy a +87/799-100 telefonszámon vagy e-mailben a marketing@csopak.hu e-mail címen.
 Hirdetési árak: 1/8 oldal 5.000 forint+ÁFA/egyszeri megjelenés,
 1/4 oldal 10.000 forint+ÁFA/egyszeri megjelenés,
 1/2oldal 17.500 forint+ÁFA/egyszeri megjelenés,
 1/1 oldal 35.000 forint+ÁFA/egyszeri megjelenés.
 Lapzártá: minden hónap 25-én!